

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.10.0.SGB.0.81.00.05/10-06/ 4794
Konu : Hizmet alımları kapsamında
çalıştırılan işçilerin hakları.

11.02.2010

..... VALİLİĞİNE
(İl Sağlık Müdürlüğü)

GENELGE
2010 / .29

Bakanlığımıza bağlı kurumlar bilindiği üzere genelde hizmet ihtiyaçlarını, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yaptıkları hizmet alım ihaleleri yoluyla üçüncü şahıslardan temin etmektedirler.

Hizmet alımları kapsamında yükleniciler vasıtasıyla çeşitli nitelik ve sayıda işçi çalıştırılmakta olup, çalıştırılan bu işçilerle Bakanlığımız kurumları arasında doğrudan bir iş akdi/sözleşmesi bulunmamaktadır. Bu bağlamda 4734 sayılı Kanuna istinaden Kamu İhale Kurumu tarafından yayımlanan ikincil mevzuatta da, hizmet alımları kapsamında çalıştırılan işçilere ilişkin ilgili mevzuatın işverenlere yüklediği yükümlülüklerin ve sorumlulukların tamamen yüklenicilere ait olduğu bildirilmektedir.

Yüklenicilerin gerek iş mevzuatından gerekse ihale dokümanı ve ihaleye ait sözleşmeden kaynaklanan sorumluluklarına rağmen; hizmet alımı yoluyla gördürülen işlerde çalışan işçilerle ilgili olarak sosyal haklar, izin, fazla mesai, ücretin ödenmemesi ve diğer mali haklar gibi hususlarda yüklenicilerin sorumluluklarını zamanında ve gerektiği gibi yerine getirmemesinden kaynaklanan bazı sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunların hak kaybına uğrayan işçiler tarafından yargıya intikal ettirilmesi sonucunda verilen bazı yargı kararlarında, yüklenicilerle birlikte ihaleyi yapan idarelerinde müteselsilen sorumlu tutulduğu görülmektedir.

Bilindiği üzere Anayasanın 49 ve 50 nci maddelerinde düzenlenen çalışma hakkı kapsamında kanunlarla korunmuş işçi haklarına riayet edilmesinin sağlanması, tüm kamu kurum ve kuruluşların görevi olduğu gibi Bakanlığımızın da anayasal görevleri arasındadır.

Bu bağlamda, kurumlarımızda hizmet alımları kapsamında çalışan işçilerin ilgili mevzuattan doğan haklarının korunması ve kurumlarımızın ileride doğabilecek bazı hukuki yaptırımlarla karşılaşmamaları için, yüklenicilerin ihale sözleşmesinden ve ilgili mevzuattan doğan tüm yükümlülüklerini yerine getirmeleri, kurumlarımızın da bunu titizlikle takip etmeleri gerekmektedir.

Tüm bu açıklamalar ışığında, yüklenicilerin gerek iş mevzuatından gerekse ihale dokümanı ve ihaleye ait sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerine rağmen kurumlarımızın da aşağıdaki hususlara dikkat etmeleri çalışan işçilerin ilgili mevzuattan doğan haklarının korunması bağlamında önem arz etmektedir.

1. Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarına (*ağırlıklı olarak personel çalıştırılmasına dayanan, çalıştırılacak personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatlerinin tamamının idare için kullanıldığı hizmetler*) ilişkin hak ediş ödemelerinin, ihale dokümanı ve sözleşme hükümleri çerçevesinde, **en geç hizmetin verildiği ayı takip eden ayın ilk 3 iş günü içinde** ödeme yapılacak şekilde kurumlarımızca gerekli tedbirlerin alınması,

2. Nakit mevcudu tüm ödemeleri karşılayamayan döner sermayeli işletmelerimizin de ödeme planlamalarını yaparken, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün "Nakit Sıkıntısı Bulunan Döner Sermaye Saymanlıklarında Ödemelerde Öncelik Sırası" konulu 18.02.2009 tarih ve B.07.0.MGM.0.23/115-2277 sayılı yazısını dikkate almaları,

3. İşçi ücretlerinin "Ücret, Prim, İkramiye ve Bu Nitelikteki Her Türlü İstihkakın Bankalar Aracılığıyla Ödenmesine Dair Yönetmelik" in 10 uncu ve 11 inci maddeleri gereğince bankalar aracılığıyla, banka aracılığıyla ödeme yapılmasına imkân bulunmaması hâlinde T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü şubeleri aracılığıyla yapılmasının sağlanması,

1/2

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.10.0.SGB.0.81.00.05/10-06/
Konu : Hizmet alımları kapsamında
çalıştırılan işçilerin hakları.

4. İşçi ücretlerinin işçiler adına açılmış olan banka hesaplarına, yükleniciye hak ediş ödemesinin yapıldığı gün veya takip eden gün içinde aktarılmasının sağlanması,
5. İşçi ücretlerinin hesaplara aktarıldığına dair banka dekontunun aynı gün veya takip eden gün içinde kuruma ibrazının sağlanması,
6. İşçi ücretlerinden kaynaklanan gerek sosyal güvenlik primlerinin gerekse vergilerin ilgili yerlere yatırılmasının sağlanması,
7. İlgili aya ait hak ediş ödemesi yapılmadan, ödemesi yapılan bir önceki aya ilişkin belgelerin (işçi ücretlerinin işçiler adına açılacak banka hesaplarına yatırıldığına dair her işçinin adının görüldüğü belgeler ile bu ücretlere ilişkin primler ile vergilerin ilgili yerlere yatırıldığına dair belgeler) istenilmesi, istenilen bu belgelerin mutlaka teyidinin yapılması,
8. İşçi ücretlerinin ödenmemesi durumunda, sözleşme ve ihale dokümanı hükümleri özellikle Hizmet İşleri Genel Şartnamesi'nin Çalışanların Özlük Hakları başlıklı 38 inci maddesine göre hareket edilmesi,
9. Sözleşme süresince her aya ilişkin hak ediş ödemesi yapıldıktan sonra işçi ücretleri yükleniciler tarafından genelde zamanında ödenirken, bazı yüklenicilerin son aya ilişkin hak ediş ödemesi yapıldıktan sonra işçi ücretlerini ödemediği ve işçilerin mağdur edildiği yönünde kurumlarımızdan geri bildirimler alınmaktadır. Söz konusu mağduriyetin önlenmesi için son aya ilişkin hak ediş ödemesinin, yükleniciler tarafından işçi ücretlerinin ödendiğine dair belgelerin idareye ibraz edilmesi durumunda yapılması, bu belgelerin ibraz edilmemesi durumunda ise Hizmet İşleri Genel Şartnamesi'nin Çalışanların Özlük Hakları başlıklı 38 inci maddesine göre hareket edilmesi,
10. 4857 sayılı İş Kanunu'nun Kamu Makamlarının ve Asıl İşverenlerin Hakedişlerinden Ücreti Kesme Yükümlülüğü başlıklı 36 ncı maddesinde; "..... Anılan müteahhitlerin bu işverenlerdeki her çeşit teminat ve hakedişleri üzerinde yapılacak her türlü devir ve el değiştirme işlemleri veya haciz ve icra takibi bu işte çalışan işçilerin ücret alacaklarını karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra, kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder." hükmü yer aldığından, hizmet alımları kapsamında yüklenici alacaklarına karşı başlatılan haciz ve icra takibinde, işçi alacaklarına öncelik tanınması,

Gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve konunun iliniz dâhilindeki Bakanlığımıza bağlı tüm döner sermayeli kurum ve kuruluşlarına duyurulması hususunda gereğini önemle rica ederim.

Prof. Dr. Nihat TOSUN
Bakan a.
Müsteşar

DAĞITIM:

Gereği:

-81 İl Valiliğine

Bilgi:

- Teftiş Kurulu Başkanlığına
- İç Denetim Birimine
- Hukuk Müşavirliğine